

Asia: VN/30737/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi huoltovarmuuden tavoitteista

Lausunto

Lausunnot lukuun 1. Johdanto

Gasgrid Finland Oy (jäljempänä Gasgrid Finland) on valtionyhtiö, joka toimii järjestelmävastaavana kaasun siirtoverkonhaltijana Suomessa ja tarjoaa asiakkailleen turvallista, luotettavaa ja kustannustehokasta kaasujen siirtoa sekä kehittää aktiivisesti ja asiakaslähtöisesti siirtoalustaa, palveluitaan ja kaasumarkkinoita edistääkseen tulevaisuuden hiilineutraalia energia- ja raaka-ainejärjestelmää.

Gasgrid Finland kiittää Työ- ja elinkeinoministeriötä avoimesta mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi huoltovarmuuden tavoitteista. Toisaalta Gasgrid Finland toivoo ystävällisesti, että jatkossa Gasgrid Finlandilta pyydetään lausuntoa vastaavissa yhteiskunnan energiahuoltovarmuutta koskevilla esityksillä.

Lausunnot lukuun 2. Huoltovarmuuden toteuttamisen lähtökohdat

Energiahuoltovarmuus:

Suomen energiajärjestelmä on voimakkaassa muutostilassa, ja seuraavan vuosikymmenen aikana energiatuotantomme nojautuu merkittävässä määrin sääriippuvaiseen uusiutuvaan tuuli- ja aurinkovoimaan. Fossiilisten poltto- ja raaka-aineiden merkittävä vähentyminen eri arvoketjuissa haastaa käytön lisäksi myös varastoinnin, varautumisen ja toiminnan eri tasoissa poikkeusoloissa. Muutos on Suomen yhteiskunnan kilpailukykyyn ja kehittymisen kannalta erityisen tavoiteltava lisääntyvän omavaraisuuden johdosta, minkä vuoksi muutoksen edistymistä tulee tukea ennakoivan

ja tarkoituksenmukaisen energiajärjestelmien kehityksen avulla. Kaasumaiset uusiutuvaan vetyyn ja metaaniin tukeutuvat hyvin säätyvät ja energian varastoinnin mahdollistavat siirtojärjestelmät luovat sähköjärjestelmään integroituna huoltovarmuuden näkökulmasta turvallisen siirtymän Suomen energiaomavaraisuuteen ja uusien energiaintensiivisten ventialojen syntyymiseen.

Nykyinen kaasumarkkina tukee Suomen energiajärjestelmän toimivuutta jo olemassa olevan tehokkaan siirtoinfrastruktuurin sekä yhä voimakkaammin uusiutuvaan ja kotimaiseen kaasutuotantoon suuntautuvan tarjontansa avulla. Merkittävä osa (noin 1300 MWe) Suomen sähkön tuotantokapasiteetista on kaasukäyttöistä ja siten tehokkaasti säätyvää – tämän tuotantokapasiteetin ylläpito ja tarvittaessa tarkoituksenmukainen kasvattaminen ovat Suomen energiahuoltovarmuuden kannalta tärkeitä tämän hetken painopistealueita.

Uusiutuvaan tai puhtaaseen vetyyn pohjautuva energian siirto- ja varastointijärjestelmä ovat Gasgrid Finlandin näkemyksen mukaan välttämättömiä, mikäli Suomen mittava uusiutuvan energian tuotantopotentiaali halutaan valjastaa tulevaisuudessa yhteiskuntamme energiaomavaraisuuden ja kilpailukyvyyn mahdollistajaksi. Vetyjärjestelmän ja sähköjärjestelmän integraatio mahdollistavat vakaan ja hyvin säätyvän kokonaisenergiajärjestelmän tukemaan Suomen energiahuoltovarmuutta ja uusien arvoketjujen syntymistä. Vedyn jatkojalosteiden kotimaiset varastointi- ja hyödyntämismahdollisuudet on tärkeä ymmärtää tulevaisuudessa normaali- ja poikkeusolojen tarpeisiin nähden.

Energiajärjestelmien tulevaisuuden visiointi- ja konkreettista kehitystyötä on tarpeen jatkaa ja vahvistaa toimialojen sekä viranomaisten kesken, jotta energiahuoltovarmuuden kannalta kriittiset infrastruktuurien kehityshankkeet voidaan toteuttaa tarvittavassa aikataulussa Suomen yhteiskunnan toimivuuden turvaamiseksi.

Lausunnot lukuun 3. Kehittämiskohteiden taustat ja tavoitteet

Yleisiä näkemyksiä huoltovarmuuden kehittämisestä:

Poikkisektoriaalinen riskien tunnistaminen ja laaja-alainen toimialojen yhteistyö ovat Gasgrid Finlandin näkemyksen mukaan erityisen tärkeää digitalisoituvassa ja yhä voimakkaammin integroituvassa yhteiskunnassa.

Huoltovarmuuden eräänä keskeisenä perustana ovat luotettavasti toimivat logistiset kanavat, joiden tavoitteiden mukaista käytettävyyttä tulee ylläpitää kaikissa olosuhteissa. Gasgrid Finland haluaa lausunnossaan korostaa myös Itämeren alueen yhteistyötä ja erityisesti vedenalaisten infrastruktuurien suojaamisen tärkeyttä, mitä tulee kehittää ja ylläpitää ennakoivasti yhteistyössä toimialojen ja viranomaisten kesken. Vedenalaisen infrastruktuurin suojaamisen ohella on tärkeää

ylläpitää sekä kehittää yhteistyön kautta ennakoivaa turvallisuusvalvontaa ja operatiivista suorituskkyä maanpäällisen infrastruktuurin maa- ja ilmasuojauksessa.

Lausunnot lukuun 4. Toimialakohtaiset huoltovarmuustavoitteet ja kehittämiskohteet

-

Lausunnot lukuun 5. Huoltovarmuustoiminnan rahoitus ja kehitys

-

Lausunnot lukuun 6. Valtioneuvoston tavoitteiden seuranta

-

Muut selontekoa koskevat yleiset kommentit

Lisätietoja tästä lausunnosta antaa:

Olli Sipilä, Toimitusjohtaja, Gasgrid Finland Oy

+385 40 589 4686

Olli.Sipila@gasgrid.fi

Espoossa 24.1.2024

Olli Sipilä

Toimitusjohtaja

Gasgrid Finland Oy

Jortikka Mikko
Gasgrid Finland Oy